

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

แนวพระราชดำริด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

“การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อน เพราะถ้าบุคคลอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวมไม่ได้รับการพัฒนาแล้ว ส่วนรวมจะเจริญและมั่นคงได้ยากยิ่ง การที่บุคคลจะพัฒนาได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียว คือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วน คือ การศึกษาด้านวิชาการส่วนหนึ่งกับการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดีใฝ่เจริญ มีปกติสะอาดซื่อสัตย์วาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มีความรู้ไว้ใช้ประกอบการ และมีความดีไว้เกื้อหนุนการประพฤติปฏิบัติทุกอย่างให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง และอำนวยผลประโยชน์ที่พึงประสงค์”

จากหนังสือที่ระลึกคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการครบ ๑๐๗ ปี

(๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ : ๕๑)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา

เอกสาร “คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษา ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนและผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา

เนื้อหาสาระในเอกสารได้นำเสนอเกี่ยวกับบรรยายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ผู้สำเร็จการศึกษาพึงมี รวม ๑๐ รายการ พร้อมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ ๔๔ รายการ ซึ่งสถาบันการอาชีวศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษาและผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอดแทรกบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและพฤติกรรมลักษณะนิสัยที่ดีของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลกอย่างแท้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะทำงานส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักวิชาการศึกษา ศึกษาพิเศษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเอกสารฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี นำไปสู่การใช้ประโยชน์ให้บรรลุเจตนารมณ์ของการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา

- บทนำ ๑
- คำชี้แจงการนำไปใช้ ๓
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๗
- คณะทำงาน ๑๑

บทนำ

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิตัวอาชีวศึกษา

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๔ แนวการจัดการศึกษามาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ กำหนดให้การจัดการเรียนการสอนทุกรูปแบบ เน้นให้ความสำคัญในการผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งให้มีการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่พึงงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทุกรายวิชา พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖ เน้นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะ ผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิตัวอาชีวศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานคุณวุฒิตัวอาชีวศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษายุกระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชา ครอบคลุมอย่างน้อย ๓ ด้าน คือ

๑. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา

๒. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน

๓. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ

หลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่แต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชากำหนด โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประสบการณ์ รวมทั้งมีเจตคติและ

กิจนิสัยที่ดีในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้ร่วมพิจารณาปรับปรุงรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้สถานศึกษาและผู้สอนนำไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของรายวิชา รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ และสามารถวัดผลประเมินผลได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว พัฒนามาจากรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งผ่านกระบวนการวิเคราะห์ กำหนดรายการ ทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไข และแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดถือเป็นแนวปฏิบัติในการกำกับ ดูแลการบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยมุ่งหวังให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในการทำงาน ประสบความสำเร็จทั้งในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคม ชุมชนและประเทศชาติ

ในการนี้ เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกันในการนำรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษามาระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาไปสู่การปฏิบัติ จึงนิยามศัพท์ที่สำคัญไว้ดังนี้

- **การบูรณาการ** หมายถึง การผสมผสานสิ่งต่าง ๆ ให้รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- **คุณธรรม จริยธรรม** หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ทั้งกาย วาจาและจิตใจ โดยถือปฏิบัติเป็นประจำ และเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งการปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม
- **ค่านิยม** หมายถึง ความชอบในสิ่งต่าง ๆ ของบุคคล ที่เห็นว่ามีคุณค่าในการดำเนินชีวิต และเป็นจุดหมายปลายทางของการดำเนินชีวิต หรือสิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่ามีคุณค่า น่ายกย่องและยึดถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- **คุณลักษณะที่พึงประสงค์** หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันที่มีและปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- **การเรียนการสอนอาชีวศึกษา** หมายถึง การเรียนการสอนที่มุ่งสอนในระดับฝีมือตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับเทคนิคตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับเทคโนโลยีตามหลักสูตรปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

คำชี้แจงการนำไปใช้

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา

แนวทางการดำเนินการ

เพื่อให้สถานศึกษาและผู้สอนมีความเข้าใจตรงกันในการพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยกระบวนการเรียนการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างยั่งยืน สถานศึกษาและครูผู้สอนควรศึกษารายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งสามารถสังเกตและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนได้ขณะทำการสอน ขณะผู้เรียนปฏิบัติงานมอบหมาย และจากผลงานของผู้เรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยควรดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษารายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละรายการ รวมทั้งนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อพิจารณาว่ารายการตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้รายการใดครอบคลุมและสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของรายวิชาและหรือกิจกรรมที่รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ ๓ ศึกษาแนวปฏิบัติและวิธีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่

๑. บูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตร
๒. บูรณาการในกิจกรรมเสริมหลักสูตร
๓. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๔. ปลูกฝังโดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนการพัฒนา

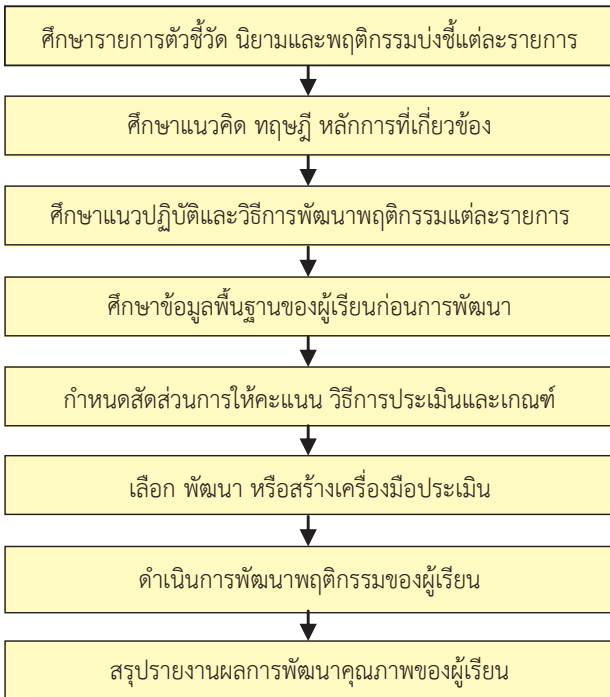
ขั้นตอนที่ ๕ กำหนดสัดส่วนการให้คะแนน วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชา และกิจกรรมอื่น ๆ ที่จะดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนที่ ๖ เลือก พัฒนา หรือสร้างเครื่องมือที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่จะดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนที่ ๗ ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้และประเมินเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุง พัฒนา แล้วประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ ๘ สรุปรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อผู้เกี่ยวข้อง

**แผนภาพ : แสดงขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคุณภาพ
ผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา**

การกำหนดรายการและวิธีการประเมิน

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษานี้ คณะทำงานได้พิจารณาพัฒนาปรับปรุงเพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประกอบด้วยรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน ๑๐ รายการ รวม ๔๔ พฤติกรรมบ่งชี้

ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัยซึ่งเป็นพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ กิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา ผู้สอนและสถานศึกษาสามารถเลือกรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมที่จัด โดยผู้เรียนแต่ละคนจะต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวครบทั้ง ๑๐ รายการตามที่กำหนด เมื่อสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ ผู้สอนและหรือสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละรายการจากที่กำหนดไว้ได้ เพื่อเป็นอัตลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาของสถานศึกษา และหรือของประเภทวิชา สาขาวิชา ที่เปิดสอน

สำหรับการกำหนดวิธีการประเมินนั้น ผู้สอนและหรือสถานศึกษาควรเลือกใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เหมาะสมกับการรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน ทั้งนี้ ควรบูรณาการวิธีการประเมินควบคู่ไปกับการปฏิบัติงาน การเข้าร่วมกิจกรรม หรือพิจารณาจากผลงานของผู้เรียน เช่น การประเมินความรับผิดชอบ อาจพิจารณาจากการปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนดเวลา การส่งงานตามเวลาที่กำหนด และหรือสังเกตพฤติกรรมการทำงาน การใช้เครื่องมืออุปกรณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัย เป็นต้น

นอกจากนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือมอบหมายงานแก่ผู้เรียนแต่ละครั้ง ผู้สอนสามารถประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนได้หลายรายการในคราวเดียวกัน เช่น ในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านวิชาชีพ ผู้สอนสามารถประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ของผู้เรียนเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ความขยัน ความสามัคคีและความประหยัด เป็นต้น ทั้งนี้ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น ประเมินโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ แบบสังเกต เป็นต้น

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

การจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ผู้สอนต้องกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนด้าน จิตพิสัย หรือเจตคติและพฤติกรรมลักษณะนิสัยของผู้เรียนตามรายการตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ที่สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของรายวิชาและกิจกรรม การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนด โดยให้ทุกรายวิชากำหนดสัดส่วนคะแนนรวมในด้านจิตพิสัยเป็นร้อยละ ๒๐

สำหรับการให้คะแนนแต่ละรายการประเมิน ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubric) ให้ชัดเจน เพื่อความยุติธรรมและความสะดวกรวดเร็วในการประเมิน ตัวอย่างเช่น

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน
<p>ความซื่อสัตย์สุจริต พฤติกรรมบ่งชี้ : “ไม่นำผลงานของผู้อื่นมา แอบอ้างเป็นของตนเองทั้ง ด้านวิชาการและวิชาชีพ”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ๐ = นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๑ = ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ๒ = ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และปฏิบัติ ต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ ไม่ถูกต้อง ๓ = ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติต่อ ผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ ไม่ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์
<p>ความมีวินัย พฤติกรรมบ่งชี้ : “ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาและ สังคม”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ๐ = ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และสังคม ๑ = ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และสังคม แต่ต้องมีการเตือนเป็นบางครั้ง/บางเรื่อง ๒ = ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และสังคมได้ด้วยตนเอง ๓ = ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และสังคมเป็นปกติวิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิวชาชีวะศึกษา

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิวชาชีวะศึกษาแต่ละระดับ มีดังนี้

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
<p>๑. รับผิดชอบ</p> <p>หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งในสิ่งที่ดีและไม่ดี และสามารถควบคุมตนเองได้ มีความมุ่งมั่นและเพียรพยายาม ในการเรียนและการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทันทกำหนดเวลา มีการวางแผนการปฏิบัติงาน การใช้เวลาอย่างมีระบบ และเหมาะสม ตลอดทั้งการปฏิบัติอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม</p>	<p>๑.๑ ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายสำเร็จตาม ที่กำหนด</p> <p>๑.๒ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง และผู้อื่น</p> <p>๑.๓ ยอมรับผลการกระทำของตนเอง</p>
<p>๒. ขยัน</p> <p>หมายถึง ความตั้งใจเพียรพยายาม ทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหา และหรือพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ จนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย</p>	<p>๒.๑ ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง</p> <p>๒.๒ แสวงหาประสบการณ์เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานอาชีพ</p> <p>๒.๓ ตั้งใจทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลสำเร็จ</p> <p>๒.๔ คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</p> <p>๒.๕ มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา</p>

<p>คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<p>พฤติกรรมบ่งชี้</p>
<p>๓. ประหยัด</p> <p>หมายถึง การรู้จักเก็บออม ถนอม ใช้ทรัพย์สิน สิ่งของ แต่พอควร พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ</p>	<p>๓.๑ ใช้วัสดุถูกต้อง พอเพียงและเหมาะสมกับงาน</p> <p>๓.๒ ปิดน้ำ ปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้</p> <p>๓.๓ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ่มค่า</p> <p>๓.๔ ดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามสถานภาพของตน</p>
<p>๔. ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>หมายถึง ความประพฤติที่ตรงและจริงใจ ทั้งต่อหน้าที่และวิชาชีพ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่เอนเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ปลอดภัยจากรู้สึกลำเอียงหรืออคติ</p>	<p>๔.๑ ประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ</p> <p>๔.๒ ไม่โกหก</p> <p>๔.๓ ไม่ลักขโมย</p> <p>๔.๔ ไม่ทุจริตในการสอบ</p> <p>๔.๕ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเอง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>๔.๖ ปฏิบัติหน้าที่และรักษาประโยชน์ขององค์กร</p> <p>๔.๗ ไม่เพิกเฉยต่อสิ่งที่ได้รับรู้และการกระทำที่ไม่ถูกต้อง</p>
<p>๕. จิตอาสา</p> <p>หมายถึง การมีจิตใจเป็นผู้ให้ มีน้ำใจ เห็นอกเห็นใจในเพื่อนมนุษย์ เอื้ออาทร ช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย สติปัญญา และเสียสละเพื่อส่วนรวม</p>	<p>๕.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังร่างกายและสติปัญญา</p> <p>๕.๒ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม</p> <p>๕.๓ แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น</p> <p>๕.๔ อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์</p>

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
<p>๖. สามัคคี</p> <p>หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดการงานอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาไรต์เอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ</p>	<p>๖.๑ ร่วมมือในการทำงานด้วยความกลมเกลียวและปรองดอง</p> <p>๖.๒ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>๖.๓ ปฏิบัติตนตามบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี</p> <p>๖.๔ ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อที่หลากหลาย พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ</p> <p>๖.๕ ไม่ทะเลาะวิวาท</p>
<p>๗. มีวินัย</p> <p>หมายถึง การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคมและประเทศ</p>	<p>๗.๑ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาและสังคม</p> <p>๗.๒ ปฏิบัติตามกติกามารยาทของสังคม</p> <p>๗.๓ ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงาม</p> <p>๗.๔ ประพฤติตนตรงต่อเวลา</p>
<p>๘. สะอาด</p> <p>หมายถึง การปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจและสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น</p>	<p>๘.๑ คิดดี พูดดี ทำดี</p> <p>๘.๒ รักษาสุขภาพร่างกายตามหลักสุขอนามัย</p> <p>๘.๓ รักษาที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมตามสุขลักษณะที่ดี</p>

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
<p>๙. สุภาพ</p> <p>หมายถึง ความเรียบร้อย อ่อนโยน ละเอียดอ่อน มีกิริยามารยาทที่ตั้งงาม มีสัมมาคารวะ และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล</p>	<p>๙.๑ ประพฤติตนสุภาพ เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน ตามสถานภาพและกาลเทศะ</p> <p>๙.๒ ประพฤติตนเหมาะสมตามมารยาทของวัฒนธรรมไทย</p> <p>๙.๓ ไม่ประพฤติก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง</p> <p>๙.๔ ควบคุมกิริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์</p> <p>๙.๕ แสดงสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง</p> <p>๙.๖ แสดงความมีมนุษยสัมพันธ์</p>
<p>๑๐. ละเว้นอบายมุข</p> <p>หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงหนทางแห่งความเสื่อม</p>	<p>๑๐.๑ ไม่เสเพลสิ่งเสพลิตและของมีนเมา</p> <p>๑๐.๒ ไม่เล่นการพนัน</p> <p>๑๐.๓ หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในแหล่งมั่วสุม</p>

คณะอนุกรรมการ

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาดามระดับคุณวุฒิวชาชีวะศึกษา

คณะอนุกรรมการส่งเสริมความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระดับอาชีวศึกษา

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ	ที่ปรึกษา
๑. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ประธานอนุกรรมการ
๒. รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. (กลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม และ ป้องกันการทุจริต)	อนุกรรมการ
๓. นายชาญเวช บุญประเดิม	อนุกรรมการ
๔. นายไพฑูรย์ นันตะสุนทร	อนุกรรมการ
๕. นายสุบิน แพทย์รัตน์	อนุกรรมการ
๖. นางสาววัลลภา อยู่ทอง	อนุกรรมการ
๗. นางสมจิตต์ ศิริอังกูร	อนุกรรมการ
๘. นายประยูร หรั่งทรัพย์	อนุกรรมการ
๙. นายมานพ กลิ่นทรัพย์	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันการทุจริตภาคประชาสังคม และการพัฒนาเครือข่าย	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันการทุจริตภาคการเมือง (นายบุญแสง ซีระภากร)	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๒. นางขวัญใจ กลิ่นขจาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นายสุทัศน์ สมน้อย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวขวัญณา เครือวัลย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงาน

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา

คณะทำงานส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่นักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา

นายประดิษฐ์ ระสิตานนท์

ที่ปรึกษา

นายอภิรักษ์ คลังแสง

ที่ปรึกษา

นายวินัย อ่วมศรี

ที่ปรึกษา

๑. นายชัยรัตน์ ขนิษฐบุตร

ประธานคณะทำงาน

๒. นายชาญเวช บุญประเดิม

รองประธานคณะทำงาน

๓. นายไพฑูรย์ นันทะสุคนธ์

คณะทำงาน

๔. ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

คณะทำงาน

๕. ผู้อำนวยการกลุ่มงานอาชีวศึกษา

คณะทำงาน

๖. นางสุมาลี โฆษิตนิจกุล

คณะทำงาน

๗. นางสมพิศ เล็กเฟื่องฟู

คณะทำงาน

๘. นางสาวรณมา สาสนรักกิจ

คณะทำงาน

๙. นายบุญทอง สุขสวัสดิ์

คณะทำงาน

๑๐. นางพัชรีย์ สุนสวัสดิ์

คณะทำงาน

๑๑. นางสาววัลลภา อยู่ทอง

คณะทำงาน

๑๒. นางสาวสุจิตรา ปทุมลังการ

คณะทำงาน

๑๓. นางสาวโสภี นิธิรักษ์

คณะทำงาน

๑๔. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาคการเมือง

คณะทำงาน

(นายบุญแสง ชีระภากร)

๑๕. นางสาวอัญชลี ทิวานนท์

คณะทำงานและเลขานุการ

๑๖. นางขวัญใจ กลิ่นขจาย

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๗. นางพรทิพย์ เอกมหาราช

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๘. นายมานพ กลิ่นทรัพย์

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ